

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Égész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.
Azonkívül az összes hír-
::: detési irodák :::

Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 78. szám.

Hétfő, április 6.

A szabadság védelme.

— Politikai munkatársunktól. —

B u d a p e s t, á p r. 6.

A szabadságot megszerezték őseink. De a szabadságot nemcsak megszerezni kell tudni hősiességgel, hanem meg is kell tudni védeni kitaró munkával és bölcseséggel. Ez utóbbi feladat talán kevésbé népszerű és kevesebb dicsőséggel jár, mindazonáltal ehhez is a hősiességnek egy neme szükséges: az önmegtartóztatás, elszántság, türelem és a demagógiával való mérész szembeállás.

Korunk történetében ez az utóbbi feladat jutott osztályrészül Tisza István grófnak s ő ennek a kevésbé ragyogó dicsőséggel járó feladatnak is épp oly komoly férfias elhatározással felel meg, mint aminő kötelességtudó lett volna akkor is, ha véletlenül egy más korban születve, a szabadságnak kivívói közt kellett volna a harevonat első sorában küzdenie.

Ez a meggyőzés és meggyőződés villan ki azokból a beszédekből is, melyeket a miniszterelnök legutóbb Marosvásárhely, Décs és Enying városok díszpolgári oklevellet kézbesítő küldöttségeinek üdvözléteire válaszul mondott. Aranyigazságok vannak lerakva ezekben a beszédekben, melyek ezúttal is fényesen bizonyítják, hogy Tisza István gróf már első miniszterelnöksége óta mindig következetesen kitarótt a maga politikájának ama sarkalatos és céltudatos programja mellett, hogy ebben az országban nemzeti és állami konszolidációt kell teremteni, ha azt akarjuk, hogy hazánk a körülöttünk lefolyó világesemények forgatagában fennmaradjon és erős lehessen.

Ezért a messihi jövőbe látással kitűzött nemzetfentartó nagy célért küzdött Tisza István gróf immár két évtizeden keresztül szívós kitarással, nem törődve becsületes munkásságát sokszor éró gáncoskodás támadásaival s nem törődve azon káprázatos jelszavakkal sem, amelyeket ellenfelei csillogtattak a nemzet könnyen hívó közvéleményének szeméi előtt s amely jelszavakkal őt egyszer sikerült is a közélet porondjáról ellenfeleinek lezorítani. Ment mindig férfias kötelességgel a maga útján, mely most ismét újabb küzdelem elé vezet.

Ennek a küzdelemnek célját maga Tisza István gróf ekképpen jelöli meg:

meg kell védeni a szabadságot azokkal szemben, akik a szabad intézményekkel való visszaélés által a szabadságot folyton veszélyeztetik.

A szabadság szent jog, de egyúttal szent kötelesség is, amelylyel élni kell tudni, élni úgy, ahogyan a nemzet érdekei megkívánják. És ha a nemzetek életében első korszak a szabadság megszerzése: a második, a képzeletet talán kevésbé megragadó korszak: a szabadság megtartása és a vele való helyesen élés.

A magyar nemzet most ebbe a második korszakba jutott. Magán a nemzeten áll, hogy végig kitarson azon az úton, ahol nem ígéretek, nem jelszavak, nem a szenvedélyek feltűzése segítségével viszik hárba a tömegeket, hanem a nemzet valódi értékeit hiven szolgáló reális politika igazságaival hívják közös nemzeti munkába. Ez a haladásnak tán rögs, de biztos útja s egyúttal a szabadság megvédésének leghelyesebb módja.

A nagybecskereki árvaház.

— Az árvaházegylet közgyűlése. —

N a g y b e c s k e r e k, á p r. 6.

A nagybecskereki róm. kath. árvaházegylet közgyűlését vasárnap délelőtt tartotta meg Franz József László kereskedelmi tanácsos elnöklété mellett. Jelen voltak: dr. Annau Ernő, Vud György, Baaden Károly, Grandjean Ede, Sárty Sándor, dr. Franz Zoltán, dr. Steiner Gyula, dr. Pollák Viktor, dr. Fialovszky Béla, dr. Haidegger Lajos, Száviics Sándor, Burget József, Annau Ádám, Csusner János, Láng Károly, Harzer József, Engel Ferenc és Szeftü Sándor titkár.

Miután az elnök a közgyűlést megnyitotta, kegyeletes szavakkal emlékezett meg az idén febr. 8-án elhunyt Balázi József volt főgimnáziumi igazgatóról, ki ogy nagy szeretettel és áldozatkészséggel támogatta az árvaházat. Az egyletnek kezdetül fogva választmányi tagja volt. Mig egészsége engedte, vasár- és ünneppnapon misét mondott az árvaházi kápolnában. Egy gyermeket a rendházba fogadott kredenciálisnak, a másikkert a tandíjat fizette. Elhunytá felett érzett igaz fájdalmanak ad kifejezést. Indítványára a közgyűlés érdemeit jegyzőkönyvileg megörökíti és részvétéről a rendet is értesíti.

A titkár által felolvasott évi jelentést, melyet lapunkban már ismertettünk, helyeslőleg tudomásul vették. A megüresedett választmányi tagsági helyeket a rendes tisztújításig, egy évre, Vud György, dr. Steiner Gyula és Annau Ádám egyleti tagokkal töltötte be.

Ruffy Pál miniszteri tanácsossal az árvaháznak a leányotthonnal való kibővítése iránt a tanácskozást újból megindítja. Ugy azonban, hogy az egylet alapvagyona érintetlenül maradjon a már meglevő árvaház fenntartására.

A titkár bemutatta a múlt évről szóló zárószámadást, mely szerint némi megtakarítás éretett el. A vagyoni kimutatás szerint az egyletnek van a helybeli pénzügyintézetekben 92378 korona 97 fillér betétje. Az árvaház épülete 28000 koronára, a berendezés 6000 koronára van felvéve. A kézi pénztárban a múlt év végén 533 K 24 f volt. Az öszsvagyvon 126911 K 36 f. Az árvaházban van 33 gyermek és 3 nővér a gondozójuk.

Az 1914. évre a költségvetés a szükséglet rovatában 10670 koronával van felvéve. Fedezetül szolgálnak a betétek kamatai, adományok, az alapítványok kamatai, a gyermekmenhely hozzájárulása tartásdíj-, ruha-, tan- és írószeradományával, a perselyekben összegyűlt összegek, a tagsági díjak, a város fáségélye és világitási engedménye.

A közgyűlés egyhangulag tudomásul vette a zárószámadást, a vagyoni kimutatást és a költségvetést. A számvizsgálóbizottság a számadásokat átvizsgálta, a vagyont megállapította. A számadásokat rendben találta. Ennek alapján a közgyűlés a felmentvényt minden irányban megadta.

Az elnök előterjesztésére a közgyűlés dr. Prisisics Zoltán polgármestert az árvaház iránt tanusított jóindulatáért és nagyfoku támogatásáért 25 éves tisztviselői működése jubileuma alkalmából melegen üdvözölte.

A közgyűlés megkeresi a várost, hogy az idén is fáségélyben részesítse és a világitásnál kedvezményt adjon.

Köszönetet mond a közgyűlés Jankó Ágoston alispánnak, dr. Perisisics Zoltán polgármesternek, Nagybecskerek város képviselőtestületének, a főgimnázium, a polgári fiúiskola, Messinger-féle leányiskola, a Miasszonyunkról nevezett zárda, az állami elemi népiskolák tanítótestületeinek, Magyar Pál apátplébánosnak, Hirtenstein Márk gőzfürdőtulajdonosnak, dr. Weiserschan József főorvosnak, a tüzoltótestületnek, városunk emberbaráti érzelmi polgárságának, egyletnek és asztaltársaságoknak és a helyi sajtónak az árvaház iránt tanusított jóindulatukért és támogatásukért. Az elnök jelentette azután, hogy Szeftü Sándor titkár a kapott közgyűlési megbízás folytán elkészítette az árvaházegylet történetét az azt megelőző árvaházi bizottság történetével együtt. A művet bemutatta kinomatva. Meleg elismeréssel ismerteti elnök, majd dr. Annau Ernő alelnök a titkár fáradohatatlan buzgalmit az árvaház érdekében. Az árvaház megnyitva, 1906 óta vezet és végzi a teendőket. Ezek meglehetősen felszaporodtak, olyannyira, hogy minden szabadidejét lefoglalja. És mindezt díjtalanul végzi. A közgyűlés az elismerő szavakat magáévá tette, titkárnak az árvaház történetének megírásáért 200 K tiszteletdíjat szavazott. Végül a közgyűlés dr. Pollák Győző indítványára az elnökségnek gondosságáért és fáradozásáért köszönetet mondott.

344-138

Hungária Cipőgyár r.-t.
tavaszi cipőujdonságai már megérkeztek.
Egységáraink K. 10.—, 13.—, 17.— és 20.50.
- Kizárólag elsőrangú magyar gyártmány. -
Ezelőtt Moskovits, most HUNGÁRIA CIPŐGYÁR r.-t. fiókja
Nagybecskerek, Hunyadi-utca 37. szám.

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

Április 6.

Barométer esik 753.3. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 15.0 C°. Hőmérséklet: maximum 5-ikén 12.8 C°, min. ma reggel 4.5 C°. Csapadék 1.1 mm. Felhőzet Cu—St8. Szélirány és erősség SE3. Jóslat a következő 24 órára: Enyhe, sok helyütt csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percig; felhőzet: Ci = füstfelhő. Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = bárányfelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szél erősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— **A közigazgatás bizottság ülése.** Torontálvármegye közigazgatási bizottsága dr. Dellimanics Lajos főispán elnöklésével ma délelőtt 10 órakor tartotta áprilisi havi rendes ülését. Az ülésről részletesen holnap számolunk be.

Itt emítjük meg, hogy a pancsovai tanfelügyelői kirendeltség új vezetője, Cserei Gyula tanfelügyelő a mai ülésen mutatkozott be, amely alkalommal dr. Dellimanics Lajos főispán üdvözölte őt a bizottság nevében s reményét fejezte ki, hogy Cserei Gyula kezében a pancsovai tanfelügyelői kirendeltség tanügye a legjobb kezekben van, amit Cserei eddigi hasznos és buzgó működése is biztosít. Cserei Gyula köszönetet mondott az üdvözlésre s további buzgó tevékenységét ígérve, kérte a bizottság támogatását.

— **Kinevezés.** A m. kir. igazságügy-miniszter dr. Szeley Imre kecskeméti kir. törvényszéki joggyakornokot a módosi kir. járásbíróhoz jegyzővé kinevezte.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A m. kir. földművelési miniszter a németeserényei polgári és gazdakör alapszabályait jóváhagyta.

— **Bucsulakoma.** A nagybecskereki tanitótételek szombaton este bucsulakomát rendeztek Cserei Gyula kir. segédtanfelügyelő tiszteletére abból az alkalomból, hogy a miniszter a pancsovai tanfelügyelői kirendeltség vezetőjévé kinevezte. A lakomán a helybeli tanitótételek tagjai teljes számmal megjelentek, azonkívül a vidéki tanitótételek is képviseltették magukat, valamint résztvettek a bucsulakomán a távozó tanfelügyelő barátai és tisztelői. A megjelentek sorában ott volt Grézlo János kir. tanfelügyelő, Knyasó Lajos felső keresk. és polg. iskolai igazgató, Várady Dezső és Fejes István kir. segédtanfelügyelők, Baaden Károly, Bányai Jakab, Wégling István, Liska Ferenc iskolaigazgatók, Streitmann Antal főgimn. tanár, Jeszenszky Nándor ág. ev. lelkész, Urhegyi János, Reimholz Árpád, Dunai László felső keresk. iskolai tanárok, Engel Ferenc konviktusi igazgató, Szenes Adolf, Török Ferenc, Szalaváry Ede, Waltrich János, Pécsváry polgári iskolai tanárok stb. A lakomán az első felköszöntőt Bányai Jakab igazgató mondotta a tantesületek nevében Cserei tanfelügyelőre, majd Grézlo János kir. tanfelügyelő köszöntötte föl, Jeszenszky Nándor ág. ev. lelkész Cserei Gyulánét éltette, Szegfű Sándorné az óvónői testület nevében üdvözölte, Engel Ferenc a távozó tanfelügyelő családjára üritette poharát. Várady Dezső kir. segédtanfelügyelő verses felköszöntőt mondott, Rázus József orosz-lámosi el. iskolai igazgatótanító pedig a vidéki tanitótételek nevében üdvözölte. Azonkívül még több felköszöntő hangzott el s a jelen voltak a késő éjjeli órákig maradtak együtt, melegen ünnepelevén a távozó tanfelügyelőt és egyben Grézlo János kir. tanfelügyelőt.

— **Elhunyt gyémántmésés áldozár.** A csanádegyházmegye papságának nagy gyásza van. Csiky Ignác almáskamarási nyug. plébános, gyémántmésés áldozópap, az egyházmegye nesztora tegnap nyolcvannégy éves korában Almáskamaráson meghalt. Az elhunyt iránt, akinek Temesvárott is kiterjedt rokonsága van, általános részvét nyilvánul meg. Csiky Ignác 1826. évi május hó tizenötödikén született Feltóton. Pappá szentelték 1848-ban; segédlelkész volt Battonyán, Tornyan, Kisjenőn, Világoson, Nagykárolyfalván, Nagyjeésán és Ujaradon; 1858-ban Kisjenőn plébános lett, 1879-ben pedig Almáskamarásra került, ahol 1911. évi szeptember hó elsejéig működött hívei osztatlan szeretetétől övezve. Három év óta élvezte a megérdemelt nyugalmat.

— **Iparengedélyek.** A szombaton délen dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével megtartott városi iparülésen az iparhatóság a következő újabbaknak adott iparengedélyt, illetve iparigazolványt: Binder Józsefnek szabóiparra és Rindtschenk Jakabnak borbélyüzletre.

— **A zenekedvelők hangversenye.** A Nagybecskereki Zenekedvelők Egyesülete, amely városunk zenéi életének fölélénkítő-sén munkálkodik, szombaton este tartotta meg első önálló hangversenyét a kaszinó nagytermében, amelyen nagyszámú előkelő közönség jelent meg. Az egyesület zenekara, amelyben még nagyobbára a Filharmónikus-Egylet zenészei foglalnak helyet, ezuttal egy öt számból álló műsor keretében minden magasabb zenéi igényt is méltán kielégítő kvalitásos munkát végzett. Beethoven Egmontjének nagyszerű nyitányával kezdődött a műsor, amely után a vonós orchester Farkas Ödön Serenade című zenedarabját játszotta el. Különösen szép volt Schumann Suit-je s Mozart G-moll szimfóniája, majd pedig a Tannhäuser-induló fejezte be a programot. A közönség minden zeneszám után meleg ünneplésben részesítette a zenészeket, legfőképpen pedig Ripka Imre karmestert ügyes dirigálásáért.

— **A nagyikinda—aradi vonat.** A temesvármegyei közigazgatási bizottság fölterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, hogy a Nagyikindáról d. e. 10 óra 25 perckor Aradra induló vonat négy órával később induljon. Torontálvármegye köz. bizottsága ma foglalkozott az ügyvel s Vámos Ignác műszaki tanácsos előadása alapján kimondotta, hogy ellenzi a változtatást mert hátrányos Nagyikinda városára és körzetére, de meg más közlekedési szempontból sem előnyös a változtatás.

— **Siketnémák felvétele.** A temesvári államilag segélyezett siketnéma-intézet felügyelő-bizottsága ez évi június végén veszi fel a jövő tanév új növendékeit. Felvételért folyamodhatnak nemre, valásra és nemzetiségre való tekintet nélkül oly 7—10 éves siketnémák szülei, akik a temesvári siketnémaintézet kerületébe tartozó Temes-, Torontál- és Krassó-Szörényvármegyéek területén laknak. A felsőbb osztályokba olyan gyermekek is vétetnek fel, akik később siketültek meg, akik tehát már beszélni tudnak, de a beszédet elfeledni kezdik. Az intézet a növendékek elméleti oktatásának a befejezése után maga gondoskodik a gyermekeknek szakszerű ipari kiképzetéséről, miért is ezek mint keresetképes egyének adatnak vissza a szülőknek. Felhívják az érdekelt szülőket, hogy kérvényeiket mielőbb, de legkésőbb június 15-éig küldjék be a temesvári siketnémaintézet igazgatóságához, mely szívesen szolgál nyomtatványokkal és bővebb felvilágosításokkal.

— **A megkínzott apa.** Megirtuk már, hogy a múlt hó 18-án Ungurán Milos nagyikindai parasztfiu, testvérnénje meg az anyja segítségével annyira megverte apját, Ungurán Lázát, hogy az öreg tehetetlen embert súlyos sérüléseivel a kórházba kellett vinni. Ungurán Lázá tegnapelőtt reggel a közkórházban sérülései következtében meghalt. Ungurán Milos hónapokon át, mint valami rabot tartotta fogva, bezárva egy szobában öreg apját

s amikor az öreg Ungurán a kínzások elől menekülni akart s megkísérelte, hogy saját házából megszökjék, a brutális fiu egy doronggal úgy megverte, hogy tegnapelőtt a hórházban meghalt. Ungurán Miléva, a szerencsétlen ember 19 éves leánya, mikor észrevette, hogy az apja szökni akar hazulról, eléje állt és bereteszte az ajtót, hogy az apja a fiu ütlegelése elől ne menekülhessen. A gyerekekkel teljesen egy huron pendült a gyerekek anyja, Ungurán Deszánka is. A kegyetlen családtagok ellen megindították a bünvádi eljárást.

— **Talált fülbevaló.** A Váraljai-utcának a Várady-féle ház és ág. ev. templom közötti részén egy arany opálköves fülbevaló találtatott, amelyet igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségen.

Színház, művészet.

Heti műsor:

Április 6. Hétfő: Halló! vígjáték (új-donság).

Április 7. Kedd: A kis herceg.

Április 8. Szerda: „1913“, színmű (új-donság).

Április 9. Csütörtök: A büvös vadász.

Április 10. Péntek: Nincs előadás.

Április 11. Szombat: Boccaccio.

Április 12. Vasárnap d. u. Dolovai nábob leánya, este: Katonadológ.

Április 13. Hétfő: d. u. Doktor ur, este Cigányprimás.

** **Vasárnapi előadások.** A vasárnapi előadásokat szép számú közönség nézte ismét a színházban. Délután a „Támlás-szék 10. sz.“ darab ment, este pedig a Mozikirály s a közönség élénk tetszéssel honorálta a főszereplők: Komáromi Gizit, Szécsi Ferenc, Szécsi Emma, Arkossy Vilmos, Tábori Imre, Szántó János, Tomborné játékát.

** **A kis herceg.** Lecocq-nak, a legkiválóbb francia operetteszerzőnek örök-szép operettjét újítja fel Balla színházgató fényes kiállítással. Hetek óta nagy ambícióval készül a társulat a „Kis herceg“-re a címszerepben Komáromi Gizivel. Az operette vezető főszerepeit Szécsy Emma, Tomborné, Benes Ilona, Binder Károly és Tábori Imre adják.

TÁVIRATOK.

Elfogták a debreczeni merénylet tettesét.

Catarau Üszkűbben. — Debreczenbe fogják szállítani.

Budapest, ápr. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A debreczeni merénylet tettesének nyomozásában ma szenzációs fordulat állott be. Már mindenki azt hitte, hogy a merénylőknek sikerült végleg elmenekülniök, míg azután ma váratlanul hurokra került a főcinkos: Catarau. A merénylő Szerbiában bujdosott, de a nyomozás szálai ide is elnyultak s Üszkűbben fölismerték s rendőri őrizetbe helyezték. A nyomozás e nevezetes fordulatáról a következőket jelentik:

Cataraut Üszkűbben felismerték.

Budapest, ápr. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Debreczenből sürgönyzik, Gáthy Kálmán debreczeni kir. ügyész ma reggel táviratot kapott az üszkűbi alkonzultól, amelyben a konzul közli, hogy a kiadott nyomozólevél alapján a debreczeni merénylet tettesét, Cataraut Üszkűbben fölismerték és rendőri felügyelet alá helyezték. Az üszkűbi alkonzul a belgrádi osztrák-magyar főkonzulhoz fordult az elfogató parancsért. Az elfogató parancsot Belgrádból még ma

elküldik Úszkübbe. A debreczeni kir. ügyész kijelentette, hogy a nyomozás eddigi adatai szerint is Catarau Ószerbiában bujdosott s így minden valószínűség szerint Úszkübben tényleg az igazi tettest kerítették kézre.

Cataraut Debreczenbe fogják szállítani

az elfogatás után s itt itélkeznek majd fölötté. Debreczenben nagy az öröm Catarau elfogatása fölött. A kir. ügyész azonnal jelentést tett az elfogatásról az igazságügyminiszternek. A belügyminiszter a reggeli órákban telefonon utasította Rostás debreczeni főkapitányt, hogy a debreczeni merénylet dolgában őrzött leveleket azonnal bocsássa a budapesti rendőrség rendelkezésére. Rostás főkapitány még a délelőtti folyamán a levelekkel Budapestre utazott s itt délben azokat a budapesti rendőrségnek átadta. Rostás főkapitány a budapesti újságírók előtt kijelentette, hogy Úszkübben tényleg Cataraut fogták el.

Az albániai bonyodalom.

Elrendelték a mozgósítást. — Olasz hadihajók az albán vizeken.

Budapest, ápr. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az epiruszi lázadás, amelyet titkos kezek gyújtottak és irányítottak, hogy az új albán állam megalakulását megnehezítsék vagy lehetlenné tegyék, súlyos bonyodalmakat rejt magában. A vérengzés Epiruszban egyre tart, úgy, hogy az albán kormány eirndelte a csapatok mozgósítását, Olaszország pedig hadihajókat küldött az albán vizekre.

Római távirat szerint a Stefani ügynőkség Durazzóból azt jelenti, hogy az albán kormány

elrendelte a mozgósítást

s a mozgósítás már meg is történt. Az epiruszi hártérre küldik Essad pasa seregét is.

Egy másik durazzói távirat szerint Akif basa kormányzó 2000 főnyi sereget indított Koricába az ottani albán csapatok segítségére.

Olasz hadihajók az albán vizeken.

Budapest, ápr. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Milánóból sürgönyzik, a hadügyminiszter eirndelte, hogy négy torpedónaszád azonnal menjen az albán vizekre. Az olasz hadihajók ma hajnalba el is indultak rendeltetési helyükre.

A Frankfurter Zeitung mai számában azt írja, hogy az epiruszi vérengzést el lehetett volna kerülni, ha a hármastentente hatalmai tétlenül maradtak s még a görög jegyzékre sem reflektáltak volna.

BERCHTOLD GRÓF ÉS AZ OLASZ KÜLÜGYMINISZTER TALÁLKOZÁSA

Budapest, ápr. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Berchtold gróf közös külügyminiszterünk április 15-ikén találkozik San Giuliamo olasz külügyminiszterrel Velencében. A találkozón részt vesz még Forgách gróf külügyi osztályfőnök, Avarna herceg bécsi olasz nagykövet és Mérey Kajetán kvirináli nagykövetünk. A találkozás után Berchtold gróf Miramareba megy a trónörököséhez, akinek jeletnést tesz a velencei tanácskozásokról és a külügyi helyzetről.

OROSZ CSABITGATÁS.

Budapest, ápr. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról sürgönyzik, ottani politikai körökben híre jár, hogy az orosz дума tagjai meghívót küldöttek a magyar függetlenségi pártnak, amelyben meghívják a párt tagjait, hogy ránduljanak Szentpétervárra s tegyenek ott olyan látogatást, mint annak idején egy angol politikai klub tett Budapesten.

Ezzel a hiradással szemben a függetlenségi párt köréből kijelentik, hogy nem tudnak semmit ilyenfajta orosz meghívásról.

A MEXIKÓI FORRADALOM.

Budapest, ápr. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Newyorki távirat szerint Oreon városból Villa tábornok 600 spanyol lakost kiűzött s minden vagyonukat elvette.

AZ ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, ápr. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 817, Osztrák Hitel 616.50, Koronajáradék 82.10, Osztrák-Magyar Államvasut 710.50, Jelzáloghitelbank 425, Hazai Bank 280, Magyar Bank 512, Kereskedelmi Bank 3645, Rimamurányi 655, Salgótarjáni 712, Általános Kőszénbánya 1053, Közuti Vasut 630, Villamos Vasut 323, Adria —

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	12.63
Buza (májusra)	12.53
Buza (októberre)	11.40
Rozs (áprilisra)	10.32
Rozs (októberre)	8.78
Zap (áprilisra)	7.80
Zab (októberre)	7.82
Tengeri (májusra)	6.79
Tengeri (júliusra)	6.92

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest) heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzüpiacról.

Budapest, 1914 április 2.

A külpolitika terén a helyzet a legutóbbi héten némileg nyugodtabb megítélésben részesült és a tőzsdében is nyugodtabb felfogás jutott érvényre. A forgalom azonban e héten sem tudott megélni, mert a közönség köréből nem igen érkeztek számottevő megbízások. A pénzüpiac helyzete változatlanul kedvező és az ultimo alkalmával mutatkozott pénzüpiac szükséglet aránylag könnyen nyert kielégülést. Németországból is kedvező hírek érkeznek a pénzüpiac helyzetéről és valószínűnek tartják, hogy ott, ha újabb zavaró körülmények közbe nem jönnek, további kamatlábleszállítás várható. Az ipari konjunktúra azonban korántsem kielégítő, főleg nálunk és nagy iparvállalataink is többnyire az osztalék csökkentését voltak kénytelenek elhatározni. A vasipar konjunkturája is sok kívánni valót hagy hátra, ennek fellendülését is az építőipar javulásától várják.

A budapesti tőzsdén az aránylag csekély forgalom keretében aránylag számottevő ár-emelkedést értek el a Rimamurányi vasmű részvények, főleg fedezeti vásárlások hatása alatt. Bankrészvényeink iránt ezuttal nem mutatkozott nagyobb kereslet, az utóbbi napokban a szelvénybevéltásra való tekintettel valamivel emelkedtek.

Közuti vaspálya részvények a Kossuth Lajos utcai villamos vonalra való tekintettel továbbra is kereslet tárgyát képezték.

Ipari papirok közül nagyobb érdeklődés volt Magyar általános kőszénbánya részvények iránt a nagyobb osztalék és a vállalat igen jó mérlegére való tekintettel. Ganz-Danubius részvények a múlt heti árvesztéséből valamit behoztak, ellenben nagyobb árcsökkenést szenvedtek a Magyar cukoripari és Nasic tannin részvények.

Egy új részvény is került a tőzsdére: a Temesvári polgári serfőző részvény, mely iránt mindjárt a bevezetésnél élénk érdeklődés mutatkozott. A vállalat, mely a Magyar bank érdekkörébe tartozik, a vidék egyik legjobb serfőzőjének híreben áll.

Adria tengerhajózási részvények tartott árfolyamon továbbra is kereslet tárgyát képezték.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1913. évi október hó 1. napjától.

INDUL.		óra
Nagybecskereki pályaudvarról.		perc
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt		6:21
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt		7:10
Karlova délelőtt		10:00
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt		11:27
Karlova—Szegedre délután		1:13
Zsombolya—Szeged—Budapestre délután		4:00
Pancsovára délután		5:10
Karlova—Szeged—Budapestre este		7:18
Pancsovára délelőtt		8:10

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.

Módos—Temesvárra reggel	3:33
Zsombolya—Temesvárra délelőtt	10:59
Szécsány—Módos—Zsombolya—Temesvárra reggel	6:35
Antalfalvára reggel	4:30
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon reggel	2:26
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt	11:55
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délután	5:25

ÉRKEZIK.

Nagybecskereki pályaudvarra.

Budapest—Szeged—Nagykik—Karlováról este	9:21
Budapest—Szeged—Karlováról este	7:17
Budapest—Szeged—Karlováról délután	4:50
Budapest—Szeged—Karlováról délután	3:11
Szeged—Karlováról délelőtt	9:24
Budapest—Szeged—Karlováról délelőtt	6:49
Temesvár—Zsombolyáról délelőtt	9:28
Temesvár—Zsombolyáról este	6:40
Pancsováról délelőtt	8:38
Pancsováról este	7:09

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.

Módosról reggel	6:56
Szécsányról este	8:16
Pancsováról délután	5:04
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon este	9:34
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délután	4:10
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délelőtt	8:28

Hirdetések.

Nagyszentmiklósi járás főszolgabírájától.
1957—914. szám. 465—3.1

Pályázati hirdetmény.

A nagyszentmiklósi járáshoz tartozó Valkány községben rendszeresített, évi 1100 korona fizetéssel egybekötött községi irnoki állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik kérdéses állást elnyerni kívánják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket folyó évi április hó 25-éig küldjék be hozzám.

Nagyszentmiklós, 1914. évi március 28-án.

Hadfy, főszolgabíró.

„TOMATIN“

a legjobb növényteüirtó szer!
Tíz év óta használatban.

A növényt nem támadja meg.
Rögtön és gyökeresen pusztít.

Egy nagy üveg (1 liter) ára 3.60 K,
egy kis üveg (1/2 liter) ára 2.— K,
egy próbaüveg (1/4 liter) ára 1.20 K.

Megrendelhető utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldésével a készítőnél

Georg Drescher Leipzig,
Frankfurterstrasse 2 I.

Viszontelárusítók kerestetnek. — Bővebb felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal.
Nagyobb megrendelésnél árengedmény.

Az aradi m. kir. államjósággazgatóságtól.
7144—914. szám. 467—2 1

Versenytárgyalási hirdetmény.

Az aradi m. kir. jósággazgatóság pályázatot hirdet a Torontálmegyében fekvő **Hertelendyfalva** községben engedélyezett **II-ik óvoda és melléképületei** megépítésének vállalatbaadására.

Előszámitott költség 20.405 kor. 71 fillér.
A zárt írásbeli versenytárgyalás Aradon a kir. államjósággazgatóság hivatalos helyiségében **1914. évi április hó 30. napján délelőtt 10 órakor** fog megtartatni.

Ajánlattevő az ajánlott összeg 5 (öt) %-ának megfelelő készpénz, vagy elfogadható értékű papirokból álló bántpénznek valamely kir. adóhivatalnál történt letételét igazoló nyugtával felszerelt, ivenkint egy koronás bélyeggel ellátott, lepecsételt és kellő felirással ellátott írásbeli ajánlatot tartozik benyújtani, amelynek tartalmaznia kell ajánlattevő azon nyilatkozatát, hogy az árlejtési és szerződési feltételeket ismeri s magát azoknak aláveti.

Az ajánlatban az ajánlott összeg számok-kal és betűkkel világosan kiírandó.

Az ajánlatok az aradi m. kir. állami jósággazgatóságnál **1914. évi április hó 30. napján délelőtt 10 óráig** nyújthatók be, ahol a tervrajz, költségvetés és a feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Elkészített, utóajánlatok, vagy táviratok nem fognak figyelembe vétetni.

Arad, 1914. évi április hó 1-én.

M. kir. állami jósággazgatóság.

(Utánuomlás nem díjaztatik.)

Árverési hirdetmény.

Aurélháza község nagykörcsmája 1914. évi április hó 25-én a községi tanácsteremben 3 (három) évre nyilvános árverésen bérbe fog adatni. Kikiáltási ár 915 korona, 10% bántpénz leteendő. (466—1.1)

Aurélháza, 1914. évi április hó 4-én.

Az előjáróság.

A párdányi járás főszolgabírájától.
1113—914. szám. 461—2.2

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye párdányi járásához tartozó **Ivánd** községben lemondás folytán végleg megüresedett **segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában előírt képesítést, az életkort és az eddigi alkalmaztatást igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket a párdányi szolgabíró-sághoz folyó évi **április hó 25-éig** benyujtsák, mert a később beérkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása: évi törzsfizetés 1600 korona, évi lakbér 240 korona. Ezenkívül 4-szer megismétlődő 100—100 korona ötödéves korpótlék.

A választás később lesz megtartva.

Párdány, 1914. évi április hó 1-én.

Hertelendy, főszolgabíró.

Sárafalva község előjáróságától.

1200—913. szám.

464—1.1

Hirdetmény.

Sárafalva község a következő **átalakítás és javításokra** árlejtést hirdet. — Az árlejtés folyó évi **április hó 25-én délelőtt 10 órakor** fog megtartatni s addig írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak.

A munkálatok a következők:

1. Jegyzői lak és gazdasági épületek át-alakítása és javítása 8023 K 18 fillér;
2. A m. kir. állami népiskola épület javítása 648 K 77 fillér;
3. A községi óvoda épület javítása 1191 K 52 fillér előirányzattal.

Írásbeli zárt ajánlatok minden épületre külön adandók be s a szóbeli tárgyalás is külön-külön fog megtartatni.

Az árlejtési feltételek Sárafalva község jegyzőjénél a hivatalos órák alatt betekintheők.

Sárafalván, 1914. évi március hó 26-án.

Török Árpád,
jegyző.

Csokor Vitályos,
bíró.

**HIRDETÉSEKET JUTANYOS ARÉRT
KÖZÖL A „TORONTAL” POLITI-
KAI NAPILAP KIADÓHIVATALA.**

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Asztalos:

Szelentzky Pál, Árpád-utca.

Bádogos:

Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fng-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Alt.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabonater.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-utca.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-utca.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Pörger Rezső, Jókai-u.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Goldberg Mihály, Hunyadi-utca.
Mesznik R. özv., Hunyadi-utca.
Schwáb Albert, Hunyadi-utca 8.

Észtergályos:

Homa Kálmán, Hunyadi-utca.

Fehérnemű-kereskedés:

Wehner György, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Enyveshát (70 fill.), Kinizsy-utca.
Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis Sándor, Klub-kávéházzal szemben.
Kovács Ödön, Hunyadi-utca.
Tóth József, Hunyadi-utca.

Fogmüterm:

Buzolich József, Hunyadi-utca.
Dr. Stepanov Svetislav, Hunyadi-utca.

Fűszer- és csemegekereskedés:

Fendler József, Hunyadi-utca.
Weiterschan József, Hunyadi-utca.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv. társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czikajló, Hunyadi-utca.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, Szerb egyház-palota.

Hálógyár:

Csuser János.

Hangszerkészítő:

Lenhardt Antal, Hunyadi-utca.

Kalapkészítő:

Andresz A. Fötér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéházak:

Bobek György, Pest-szálloda.
Tóth és Prandell, József főherceg-u.
Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézmű-, rövidáruüzlet:

Benó testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Láng Károly, Hunyadi-utca.
Molnár Lajos, Hunyadi-utca.
Risztics György, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Hunyadi-utca.

Kocsigyártó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Kőművesek:

Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.

Lakk-, kence-, és festékáruraktár:

Pencz János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-utca.

Mészáros és hentes:

Báuerle testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-utca.
Wehner testvérek, Hunyadi-utca.

Mozigépek, berendezések:

Berger Árpád, Hunyadi-utca.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-utca.

Női divatterem:

Csermák Irén, Szerbtemplom-u.

Női kalapüzlet:

Péjits Mária, Hunyadi-utca.
Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kész kosztüm és bluz:

Schwartz Dávid, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.
Schwarz Dávid, Hunyadi-utca.

Sörfőzde:

Dungyarszky Lázár sörfőzdéje, Gabona-tér.

Szállító-cég:

Eckstein János, Hunyadi-utca.
Perl Mór, Szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.

Szénkereskedés:

Herzog Gyula, Kinizsy-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-u.

Szobafestő, mázoló:

Schwarz István, Kültelek.

Téglagyár:

Klein Bernát.
Stagelschmidt J. és J.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fiai.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau és Geró Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Varrógyépraktár:

Schubert Ferenc, Pénzügyi palota.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Gál István, Orient-étterem
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Mátyás, Otthon-söresarnok.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Zongoraraktár:

Weisser Adon, Gizella-part 6.